Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/2295

2024 10 10

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2024/2295

2024 m. balandžio 11 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos lyčių lygybės instituto 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos lyčių lygybės instituto 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0096/2024),

A. kadangi, remiantis Europos lyčių lygybės instituto (toliau – Institutas) pajamų ir išlaidų ataskaita ([1]), Instituto galutinis 2022 finansinių metų biudžetas buvo 8 432 919,91 EUR, t. y. 2,99 % mažesnis už 2021 m. biudžetą;

B. kadangi Audito Rūmai ataskaitoje dėl 2022 finansinių metų Europos lyčių lygybės instituto metinių finansinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Instituto metinės finansinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

C. kadangi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8 straipsnyje teigiama, kad visuose savo veiksmuose Sąjunga siekia pašalinti nelygybę, nustatydama lyčių aspekto integravimo principą, ir diegti vyrų ir moterų lygybę; kadangi lyčių lygybė turi būti įtraukta į visų sričių Sąjungos politiką, be kita ko, biudžeto sudarymo metu visais biudžeto proceso lygmenimis atsižvelgiant į lyčių aspektą;

D. kadangi 2023 m. lyčių lygybės indeksas rodo, kad valstybėse narėse šie rodikliai padidėjo labai nedaug (tik 1,6 punkto) ir pasiekė 70,2 punkto, o kai kuriose srityse yra regresijos požymių, visų pirma, ekonomikos ir pajamų rodiklių srityje ([2]); kadangi Institutas buvo įsteigtas siekiant remti lyčių lygybę ir stiprinti jos propagavimą Sąjungoje, įskaitant lyčių aspekto integravimą į visas Sąjungos politikos priemones ir pagal jas parengtas nacionalinės politikos priemones, kovą su diskriminacija dėl lyties ir Sąjungos piliečių informuotumo apie lyčių lygybę didinimą;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. pažymi, kad dėl biudžeto stebėsenos pastangų 2022 finansiniais metais biudžeto įsipareigojimų asignavimų įvykdymo lygis einamaisiais metais siekė 97,91 %, t. y. 1,01 % mažesnis už 2021 m. lygį; pažymi, kad einamaisiais metais mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 81,10 %, t. y. 9,72 % didesnis palyginti su 2021 m.; palankiai vertina Institutą už atidžią biudžeto vykdymo stebėseną ir patenkinamus biudžeto įvykdymo rodiklius 2022 m., nepaisant tų metų iššūkių, susijusių su agresijos karu prieš Ukrainą ir ekonomikos nepastovumu Sąjungoje; pripažįsta, kad 2023 m. perkeliamos Instituto veiklos išlaidos sumažėjo iki 42,28 % (2022 m. jos sudarė 54,79 %);

2. pažymi, kad Instituto galutinio biudžeto suma nustatyta įtraukus iš viso 175 000 EUR dydžio taisomuosius biudžetus, kuriuos Instituto valdymo taryba priėmė dėl staigaus infliacijos lygio padidėjimo Sąjungoje, ypač Lietuvoje 2022 m., atlyginimų indeksavimo, siekusio 6,9 %, ir Lietuvai taikomo korekcinio koeficiento padidinimo 7,3 %;

3. susirūpinęs pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, preliminariosios sutarties dėl renginių organizavimo paslaugų atveju Institutas neatskleidė susijusių numatytų 3,7 mln. EUR biudžeto asignavimų Instituto bendruosiuose programavimo dokumentuose (BPD) ir taip pakenkė biudžeto skaidrumui Instituto valdybos ir kitų suinteresuotųjų subjektų atžvilgiu; ragina Institutą į savo bendruosius programavimo dokumentus įtraukti visas veiklos preliminariąsias sutartis;

([1]) OL C 38, 2023 1 31, p. 63.
([2]) https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2023

Veiksmingumas

4. pažymi, kad Institutas savo veiklos pridėtinei vertei įvertinti naudoja tam tikrus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, susijusius su veiklos tikslais; džiaugdamasis pažymi, kad 2022 m. Institutas įgyvendino 96,1 % savo darbo programos ir taip pasiekė 2022–2024 m. bendrajame programavimo dokumente nustatytus tikslus;

5. palankiai vertina tai, kad 2022 m. Institutas, pradėdamas taikyti lyčių lygybės indeksą, rėmė Sąjungos politikos formavimą stebėdamas lyčių lygybės skirtumus ir tendencijas ir surengė savo pirmąjį Lyčių lygybės forumą, kuriame aukšto lygio politinius sprendimus priimantys asmenys ir pilietinės visuomenės nariai dalyvavo įvairiose podiumo diskusijose, praktiniuose seminaruose ir praktinėse sesijose; taip pat pažymi, kad Institutas parengė politikos dokumentą dėl COVID-19 pandemijos poveikio jaunoms moterims ir vyrams, kuriame pateikiamos rekomendacijos, kaip įtraukti jaunimą ir suteikti jam galių; be to, pažymi, kad Institutas paskelbė ataskaitą „Dirbtinis intelektas, darbas skaitmeninėse platformose ir lyčių lygybė“, iš kurios matyti, kad dirbtinis intelektas ir darbas skaitmeninėse platformose gali pagerinti lyčių lygybę ekonomikoje;

6. primena, kad Institutas buvo įsteigtas siekiant prisidėti prie lyčių lygybės skatinimo ir ją stiprinti Sąjungoje teikiant kokybiškus mokslinius tyrimus ir palyginamus duomenis, siekiant padėti Sąjungos institucijoms ir valstybėms narėms integruoti lyčių lygybės aspektą į visas savo politikos sritis ir kovoti su diskriminacija dėl lyties; todėl pabrėžia, kad Institutas atlieka esminį vaidmenį renkant, analizuojant, tvarkant ir platinant duomenis ir informaciją, būtiną politikos formuotojams ir vykdant Sąjungos ir jos valstybių narių politiką;

7. pabrėžia, kad svarbu kovoti su nelygybe ir neteisybe moterų atžvilgiu; ragina Komisiją ir valstybes nares imtis skubių veiksmų siekiant spręsti moterų, ypač iš pažeidžiamų grupių, įskaitant vienišas motinas, moteris su negalia, rasizmo paveiktas moteris, LGBTIQ+ moteris, moteris migrantes ir moteris pabėgėles, vyresnio amžiaus moteris, moteris iš kaimo vietovių arba retai apgyvendintų vietovių, skurdo ir nelygybės didėjimo problemą; pažymi, kad tai būtų galima pasiekti tenkinant poreikį skirti didesnį finansavimą lyčių lygybės veiksmams užimtumo ir ekonomikos augimo, taip pat kovos su smurtu dėl lyties ir vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo, vyrų ir moterų pensijų skirtumo šalinimo, krizių poveikio moterims, lyčių aspekto integravimo ir jo įtraukimo sudarant biudžetą klausimo srityse, taip pat kovojant su didėjančiu moterų skurdu bei teisių ir demokratijos bei teisinės valstybės principo srityse;

Veiksmingumas ir nauda

8. atkreipia dėmesį į Instituto sąveiką su, be kita ko, Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu (*Eurofound*), Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra; remdamasis Instituto atsakymais pažymi, kad Institutas yra aktyvus teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) agentūrų tinklo narys, reguliariai palaiko ryšius su visomis kitomis TVR agentūromis ir aktyviai dalyvauja ES agentūrų mokslinių konsultacijų tinklo veikloje; taip pat atkreipia dėmesį į Instituto bendradarbiavimą su duomenų teikėjais, pvz., Eurostatu, FRA, *Eurofound* ar Eurojustu;

9. palankiai vertina Institutą už pažangą, padarytą siekiant padidinti savo vidaus veiksmingumą 2022 m. toliau skaitmeninant savo darbo procesus, taip pat kuo labiau didinant internetinės komunikacijos naudojimo ir virtualaus dalyvavimo posėdžiuose ir renginiuose mastą; visų pirma, pažymi, kad 2022 m. Institutas sukūrė arba įdiegė keletą priemonių, pvz., elektroninio parašo priemonę, „Sysper2“ (Komisijos žmogiškųjų išteklių valdymo priemonę), e. įdarbinimo priemonę ir projektų valdymo priemonę, kuria prisidedama prie pagrindinių procesų (žmogiškųjų išteklių, projektų ir finansų valdymo) automatizavimo ir skaitmeninimo; pažymi, jog Institutas pasidalijo savo žmogiškaisiais ir finansiniais ištekliais, kad galėtų naudoti agentūrų sutartį dėl paslaugų teikimo projektams vertinti; taip pat pažymi, kad Institutas nustatė keletą priemonių išmetamam CO_2 kiekiui mažinti ir aplinkai nekenksmingai darbo praktikai taikyti (aplinkos tvarumo sąlygos Instituto sutartyse, popieriaus ir plastiko perdirbimas, elektroniniai darbo srautai ir duomenų apie Instituto verslo kelionių metu išmetamą CO_2 kiekį rinkimas);

Personalo politika

10. pažymi, kad 2022 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 100 %: į 27 pagal Sąjungos biudžetą patvirtintus laikinųjų darbuotojų ir pareigūnų etatus paskirti 27 pareigūnai ir laikinieji darbuotojai (toks pats skaičius kaip ir 2021 m.); be to, pažymi, kad 2022 m. Agentūros darbuotojų kaitos lygis siekė 11 %, t. y. buvo toks pat kaip ir 2021 ir 2020 m.;

11. pažymi, kad Institutas užbaigė metinį visų 62 darbuotojų veiklos rezultatų vertinimą ir užtikrino, kad darbuotojams būtų suteiktos tinkamos mokymo galimybės siekiant pagerinti jų įgūdžius ir kompetenciją; palankiai vertina tai, kad siekiant skatinti ir palengvinti profesinį tobulėjimą Institute, 2022 m. buvo surengta 19 skirtingų grupinio mokymo programų, kuriose dalyvavo 414 dalyvių, o 20 statutinių darbuotojų dalyvavo 42 individualiuose mokymo kursuose; pažymi, kad Institutas toliau skatino savo laikinųjų darbuotojų, sutartininkų, deleguotųjų nacionalinių ekspertų ir stažuotojų kalbų kursus, kompensuodamas iki 500 EUR vienam darbuotojui; ragina Institutą ir toliau sutelkti dėmesį į karjeros raidą plėtojant ilgalaikę žmogiškųjų išteklių politiką, pagal kurią būtų siūlomos konkrečios su karjeros raida susijusios mokymosi galimybės;

12. palankiai vertina tai, kad 2021 m. vyresniojoje ir viduriniosios grandies vadovybėje pasiekta lyčių pusiausvyra (2 vyrai (50 %) ir 2 moterys (50 %)) buvo išlaikyta ir 2022 m., ir atkreipia dėmesį į lyčių pusiausvyros nebuvimą Valdymo taryboje (8 vyrai (21,62 %) ir 29 moterys (78,38 %)) ir apskritai tarp darbuotojų (14 vyrų (29,17 %) ir 34 moterys (70,83 %)); dar kartą ragina Institutą ateityje užtikrinti lyčių pusiausvyrą; vis dėlto pripažįsta, kad, remiantis rašytiniais Instituto atsakymais, norėdamas pasiekti darbuotojų lyčių pusiausvyrą, jis ėmėsi konkrečių iniciatyvių veiksmų ir priemonių, pvz., tai, kad, siekdamas pritraukti įvairesnių talentų, padidino pranešimų apie laisvas darbo vietas aprėptį, arba tai, kad skelbdamas laisvas darbo vietas, siekdamas patraukti tiek moterų, tiek vyrų dėmesį, vartoja lyčiai atžvalgias formuluotes; prašo Komisijos ir valstybių narių atsižvelgti į tai, kad svarbu užtikrinti lyčių pusiausvyrą skiriant savo narius į Instituto valdymo tarybą;

13. pažymi, kad remiantis Instituto atsakymais, 2022 m. nebuvo pranešta apie jokius priekabiavimo atvejus, nevykdyta jokių jų tyrimų ir nepriimta sprendimų dėl jų viduje ar teismuose; vis dėlto, pažymi, kad tai savaime nereiškia, jog tokių atvejų nebuvo ypač dėl to, kad priekabiavimas gali būti įvairių formų ir apie jį gali likti nepranešta; ragina Institutą tęsti savo darbą siekiant išlaikyti esamą tendenciją ir kartu nustatyti visas atitinkamas apsaugos priemones siekiant užtikrinti, kad apie jokius atvejus neliktų nepranešta; giria Institutą už tai, kad 2022 m. jis surengė mokymus priekabiavimo prevencijos klausimais tiek vadovybei, tiek darbuotojams; taip pat pažymi, jog Institutas pasinaudojo savo paskirtos išorės advokatų kontoros paslaugomis, kad galėtų imtis teisinių veiksmų dėl ankstesnių priekabiavimo atvejų; pažymi, kad Institutas neturi nei savo teisinių paslaugų skyriaus, nei patarėjo teisės klausimais pareigybės;

14. pažymi, kad 2022 m. baigta nagrinėti byla prieš įmonę UAB „Manpower Lit“, kurią 2018 m. pradžioje keli buvę laikinieji darbuotojai iškėlė Vilniaus miesto apylinkės teisme; primena, kad 2021 m. lapkričio 11 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimu ([3]) patvirtintas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/104/EB ([4]) taikymas Sąjungos decentralizuotoms agentūroms, taip pat vienodo požiūrio į laikinuosius darbuotojus ir statutinius darbuotojus principas ir kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas patvirtino šį sprendimą; pažymi, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas savo sprendime patvirtino šį Teisingumo Teismo sprendimą ir priėmė laikiniesiems darbuotojams palankų sprendimą; palankiai vertina tai, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. Institutas nebesamdo laikinųjų darbuotojų;

15. palankiai vertina visapusišką Instituto gerovės politiką, kurioje numatytos įvairios priemonės, kuriomis remiama profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra, nuotolinis darbas ir sveikas jo darbuotojų gyvenimo būdas; atkreipia dėmesį į nuolatines Instituto pastangas 2022 m. gerinti darbo aplinką derinant pagarbą ir sąžiningumą, komandinę dvasią ir skyrių bendradarbiavimą, siekiant stiprinti darbuotojų supratimą apie Instituto visišką psichologinio ir seksualinio priekabiavimo netoleravimą ir jį remti; taip pat atkreipia dėmesį į Instituto priemones, kuriomis siekiama padėti darbuotojams, pvz., išplėsti nuotolinio darbo galimybes dokumentais pagrįstos asmeninės padėties atveju arba kompensuoti ne statutinių darbuotojų išlaidas už psichoterapijos sesijas;

Viešieji pirkimai

16. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų ataskaitoje pateiktą pastabą dėl preliminariosios sutarties, kad pagal ją 2022 m. Instituto išlaidų kategorijoje „Nenumatytos išlaidos“ sumokėta 25 571,18 EUR suma (iš bendros 511 296 EUR sumos, išmokėtos pagal tą sutartį) yra netvarkinga, nes ta išlaidų kategorija nebuvo įtraukta į preliminariąją sutartį; palankiai vertina tai, kad Institutas oficialiai iš dalies pakeitė preliminariąją sutartį, nustatydamas biudžeto procentinę dalį ir nenumatytų išlaidų panaudojimo tikslą;

([3]) 2021 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo (antroji kolegija) sprendimas, *UAB „Manpower Lit“ / E.S. ir kt.*, ECLI:EU:C:2021:624.
([4]) 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

17. atkreipia dėmesį į kitą Audito Rūmų ataskaitoje pateiktą pastabą dėl procedūros ir su ja susijusios sutarties, susijusios su audituota derybų procedūra su bent trimis kandidatais, kurių vertė mažesnė nei 60 000 EUR, pažeidimų; vis dėlto, atsižvelgdamas į pastarąją pastabą, pripažįsta, kad 2022 m. pagal tą sutartį dar nebuvo atlikta jokių mokėjimų; ragina Institutą pašalinti savo vidaus kontrolės trūkumus viešųjų pirkimų srityje;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

18. atkreipia dėmesį į esamas Instituto priemones ir nuolatines pastangas užtikrinti skaidrumą, interesų konfliktų prevenciją ir valdymą bei pranešėjų apie pažeidimus apsaugą; ypač pažymi, kad Institutas vykdo interesų konfliktų prevenciją ir valdymą didindamas informuotumą ir stebėdamas Valdymo tarybos, vyresniosios vadovybės ir darbuotojų, dalyvaujančių įdarbinimo ir viešųjų pirkimų procedūrose, pasirašytų interesų deklaracijų pagrįstumą; taip pat pažymi, kad 2023 m. Institutas atnaujino savo interesų konfliktų politiką, kad būtų atsižvelgta į Audito Rūmų 2021 m. audito ataskaitoje dėl Sąjungos decentralizuotų agentūrų pateiktas rekomendacijas dėl vadinamojo sukamųjų durų reiškinio ir kitas atitinkamas biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos ir Europos ombudsmeno paskelbtas ataskaitas ar tyrimus; ragina Audito Rūmus įtraukti naują Instituto interesų konfliktų politiką į būsimus Audito Rūmų audito planus;

19. pažymi, kad Institutas savo interneto svetainėje paskelbė savo direktorės ir Valdymo tarybos narių gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas; primena, kad svarbu skelbti gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas; ragina Institutą nedelsiant paskelbti informaciją apie savo susitikimus su interesų grupių atstovais ir biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai nurodyti tinklalapį, kuriame skelbiama informacija apie tokius susitikimus;

Vidaus kontrolė

20. palankiai vertina priemones, kurių Institutas ėmėsi 2022 m. siekdamas sustiprinti savo vidaus kontrolės sistemą; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad Institutas sėkmingai daro pažangą vykdydamas su vidaus kontrole ir auditu susijusią veiklą, pvz., įgyvendindamas Audito Rūmų ir Vidaus audito tarnybos (VAT) 2021 m. audito ataskaitose pateiktas rekomendacijas ar pastabas ir Instituto 2021–2023 m. kovos su sukčiavimu strategijoje išdėstytus veiksmus ir priemones; palankiai vertina tai, kad šie veiksmai ir priemonės apima sukčiavimo prevencijos mokymus, informuotumo didinimą pasitelkiant specialų kovos su sukčiavimu intraneto puslapį ir specialias kontrolės priemones bei sukčiavimo rizikos vertinimus;

21. pažymi, kad 2022 m. VAT atliko specialų Instituto vidaus kontrolės sistemos vertinimą; taip pat atkreipia dėmesį į šio vertinimo rezultatus: buvo nustatyti keturi vidutiniai trūkumai, susiję su I komponentu (kontrolės aplinka), III komponentu (kontrolės veikla) ir IV komponentu (informacija ir komunikacija) ir vienu dideliu III komponento trūkumu, taip pat poreikiu gerinti arba iš esmės keisti įvairius principus (4, 10, 11 ir 13); ragina Institutą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pažangą imantis veiksmų dėl šių VAT išvadų;

22. pažymi, kad 2022 m. buvo paskelbtas antrasis nepriklausomas Instituto išorės vertinimas; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad Instituto Valdymo taryba pateikė Komisijai raštą su rekomendacijomis dėl Ekspertų forumo, Valdymo tarybos veikimo ir personalo klausimų; iš to rašto supranta, kad, imantis veiksmų dėl šių rekomendacijų, gali prireikti oficialiai iš dalies pakeisti Instituto steigimo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1922/2006 ([5]); ragina Komisiją remti Institutą atliekant tolesnę analizę ir diskusijas dėl šio išorės vertinimo rezultatų;

23. palankiai vertina Institutą už tai, kad jis ėmėsi būtinų veiksmų, susijusių su Audito Rūmų 2021 m. pastabomis – Audito Rūmai mano, kad jas visas buvo tinkamai sureaguota;

Kita

24. pažymi, kad 2022 m. Institutas pasirašė naują savo patalpų Vilniuje nuomos sutartį dešimties metų laikotarpiui; taip pat pažymi, kad Briuselio ryšių biuras savo veiklą pradėjo 2022 m., jis padėjo didinti Instituto, kaip suinteresuotojo subjekto, matomumą;

([5]) 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1922/2006, įsteigiantis Europos lyčių lygybės institutą (OL L 403, 2006 12 30, p. 9).

25. palankiai vertina Instituto įsipareigojimą skaitmeninti savo viešųjų pirkimų procedūras prisijungiant prie viešųjų pirkimų valdymo priemonės, kurią tikimasi užbaigti 2023 m. ketvirtą ketvirtį; pažymi, kad, remiantis Instituto atsakymais į Parlamento Biudžeto kontrolės komiteto klausimus, Institutas 2022 m. atnaujino savo kibernetinio saugumo politiką, kad sustiprintų saugumo priemones; primena, kad svarbu reguliariai atnaujinti kibernetinio saugumo auditų, tikrinimų ir IT rizikos vertinimų tvarką;

26. pažymi, kad Institutas dar labiau padidino savo matomumą visuomenėje ir dalyvavimo internete mastą, surengdamas arba leisdamas jame surengti kelias kampanijas ar renginius, pavyzdžiui, kampaniją „#SafeSpaces“, kuria, be kita ko, buvo siekiama parodyti, kaip kibernetinis smurtas kenkia moterų ir mergaičių saugumui; pirmąjį Instituto lyčių lygybės forumą, kuriame vyko sesijos, per srautinį transliavimą ir įrašus atviros visuomenei;

27. primygtinai pabrėžia savo 2022 m. paskelbtos ataskaitos dėl moterų žudymo „Feminicide indicators: pilot study of data availability and feasibility assessment“ svarbą ir ragina Institutą tęsti savo kampaniją siekiant didinti moterų žudymo dėl lyties matomumą nacionalinėje politikoje ir pabrėžti galimą jo pripažinimo atskira nusikalstama veika naudą;

28. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2024 m. balandžio 11 d. rezoliucijoje ([6]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([6]) Priimti tekstai, P9_TA(2024)0280.